

Timo Montonen

Oivan kymppi

Työikäisten Parkinson-kerhon
historia ja tulevaisuus
2010-2020

Oivan kymppi

Omistettu Oivaan vaikuttaneille ja Oivasta vaikuttuneille

Mustan mapin
ja muiden lähteiden pohjalta
sepittänyt

Timo Montonen

Oivan kymppi

**Työikäisten Parkinson-kerhon
historia ja tulevaisuus 2010–2020**

© 2018 Timo Montonen

Kansikuva ja takakannen pieni kuva © Timo Montonen
Takakannen kasvokuva © Arja Pasila

Kustantaja: BoD™ – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-0616-9

SISÄLLYS

Alkusanat	7
I Yhteiskunnallinen vaikuttaja	11
2010 Kerho syntyy tarpeeseen	12
2011 Toimintaa ja tulevan petaamista	20
II Valtakunnallinen toimija	33
2012 Kerhosta suurempiin haasteisiin	34
2013 Laulua ja liikettä	48
III Luovuuden näyttämö	61
2014 Luova heittäytyminen palkitaan	62
2015 Viisivuotiaan taideterapia	70
IV Kansainvälinen kumppani	77
2016 Oiva Becomes Global	78
2017 Menetyksiä ja menestyksiä	89
V Järjestökentän apuri	96
2018 Toiminta muuttuu – kutsujen aika	97
2019 – 2020 Oivan tulevaisuus	106
Jälkisanat	116
Yhteystietoja	119

Historia syntyy kun se kerrotaan.

ALKUSANAT

Oiva-kerhon 10-vuotishistorian kirjoittaminen on sikäli etuaikaista, että vasta yhdeksäs toimintavuosi on tätä kirjoittaessani käynnissä. Mutta kun olen kuullut puheita, että toiminta työikäisenä Parkinsonin tautiin sairastuneiden Oiva-kerhon piirissä on hiipumassa, niin historian voi nähdä paitsi menneen kuvauksena myös viitoituksena tulevaan, eräänlaisena interventiona, väliintulona, puuttumisena, yrityksenä vaikuttaa. Niinpä kun tarkastelen Oivan historiaa viidessä luvussa, noin kahden vuoden jaksoissa, viides eli viimeinen luku on osin tulevaisuuteen katsoamista, ei suorastaan ennustamista vaan pikemminkin mahdollisuuksien näkemistä. Jotta näitä mahdollisuuksia olisi runsaasti, olen pyytänyt Oivan aktiivijäseniltä visioita, näkyjä, kangastuksia ja etiäisiä vuosista 2019 ja 2020.

Nostan kunkin luvun suureksi teemaksi jonkin toimintaa olennaisesti leimaavan seikan, joka on merkitsevällä tavalla rakentamassa kerhoa ja kuvaa siitä, usein myös kahta vuotta pidemmällä aikajaksolla. Punaisena lankana on kerhon toimintatavoitteen muuttuminen. Tavoite voidaan ilmaista kokouksissa tai suunnitelmissa, mutta se voi myös

piirtyä esiin käytännössä, ikään kuin toiveiden toteutuma, ja näkyä vasta jälkeenpäin.

Suuria linjoja, jotka siis hyvinkin liukuvat toistensa loimaan, esiintyvät osin samanaikaisesti, ovat tavoite tulla (1) yhteiskunnalliseksi vaikuttajaksi, (2) valtakunnalliseksi toimijaksi, (3) taiteellisen ja liikunnallisen toiminnan näyttämöksi ja (4) kansainvälisen vuorovaikutuksen osapuoleksi. Käynnissä olevaa tarkastelujaksoa leimaa (5) hakeutuminen tiiviimpään yhteistyöhön järjestökentällä, jopa niin, että Oiva nähdään apuaan tarjoavana kerhona.

Tavoitteet kuulostavat mahtipontisilta, koska ne ovat sitä. Mutta kerhon toiminta antaa tavoitteille perustelut. Kerhon eri vaiheita eläneenä tunnistan ajatuksia ja tunteita, keskusteluja ja tekoja, joissa on noiden tavoitteiden mukaista sanastoa, sisältöä, aikeita ja saavutuksia. Monesti astumme suurempiin saappaisiin, otamme kantaaksemme manttelin jonka painoa on työlästä kestää, tavoittelemme mahdottomia ja teemme ne mahdollisiksi – kasvamme kerhoyhteisönä ja tiukassa paikassa vielä venymme.

Mikä on Oivan toimintaa ja mikä jotain muuta, esimerkiksi puheenjohtajan omaa harrastuneisuutta?

Suppeasti ajatellen Oivan toimintaa ovat sen vuosittaisiin toimintasuunnitelmiin ja niiden toteuttamiseen liittyvät asiat, kaikki se ja vain se, johon Oiva piirtää puumerkinsä tai painaa peukalonjälkensä.

Laajasti ajatellen Oivan toimintaa – tai ainakin Oivaan liittyvää toimintaa – on myös Oivan jäsenten pyrinnot ja ansioituminen muualla Parkinson-kentällä, monesti leimallisesti Oivan edustajana, kuten emoyhdistyksen hallituksessa, liittohallituksessa, liittokokousedustajana, verkko-

palvelujen sisällöntuottajana, kongressi- ja kokousmatkajana sekä matkasaarnaajana liittoa, yhdistyksiä ja kerhoja sparraamassa...

Usein nämä kerhotoiminnan arjesta poikkeavat irtiotot henkilöityvät, nostavat yksilöitä esiin, ja historiassani pyrin myös näyttämään tämän vuorovedoin tapahtuvan aktiivisuuden merkityksen.

Haasteena on kertoa tarina, joka ei etene pelkästään huipulta huipulle. Myös rivijäsenen pitää tunnistaa itsensä, vaikka välillä rönsyiltäisiin ydintoiminnan ulkopuolelle. Ilman laaksoja ei ole kukkulaa.

Jokaisella kerhon jäsenellä on omat osallistumistapansa ja niin muodoin myös omat muistonsa ja painotuksensa. Minä kerhon perustajajäsenenä ja ensimmäisenä puheenjohtajana olen ollut monessa mukana. Täten on ymmärrettävää, että pyynnöstä ryhdyn Oivan historian kirjoittajaksi – kuitenkin tietyin epäilyin ja varauksin. Ensinnäkin olen parantumaton omaan napaan tuijottaja. Pelkään, että kirjoitan paisutetun ansioluettelon. Pystynkö millään tasolla kertomaan, miten muut kokevat Oivan? Toiseksi, olen kirjoittaessani katteettoman luottavainen ihmisten hyvään tahtoon. Pelkään, että neutraalina pitämäni asia onkin jollekin punainen vaate. Pystynkö kirjoittamaan niin, etteivät Oivan toimintaan osalliset pahastu siitä, mitä heistä kerron tai siitä, että jätän jotain kertomatta?

Maisa, perustajajäsen hänkin, on alusta asti kerännyt mustaan mappiin kerhon arkistoa, kirjoittamiaan vuosittaisia toiminnan kuvauksia ja Oivaan liittyviä lehtiartikkeleita. Hänen tekemänsä vuosikatsaukset ja taltioimansa lehti-
leikkeet tarjoavat Oivan historialle perustan, jonka päälle on mielekästä täydentää ja kirjoittaa Oivan tarina. Maisan

alulle panemasta hahmotelmasta Oivan historiaksi on minulle suuri apu, koska se rakentaa kuvaa kerhon perustojen muodostavasta tapahtumien jatkumosta, siitä yhdessä tekemisen kulttuurista, josta Oivan jäsenet parhaimmillaan saavat nauttia. Tämä aineisto on kirjan sisällön ja rakenteen runkona.

Oivan historiassa on kirjoituksia, jotka on alun perin julkaistu Uudenmaan Parkinson-yhdistyksen Parkkis-lehdessä tai Suomen Parkinson-liiton Parkinson-postia-lehdessä. Käytän hyväksi tapahtuma-aikoina syntyneitä omia ja muiden Oivan jäsenten kirjoituksia samalla kun katson Oivan historiaa nykyhetken näkökulmasta. Kiitän kaikkia, jotka ovat antaneet ajatuksiaan ja kirjoituksiaan tässä kirjassa julkaistavaksi. Kirjoitan sekä muistini suodattamana että dokumenttien lävitse. Tarkoitus on nähdä kauempaa jotain, jota läheltä ei ole voinut nähdä. Tätä retrospektiivistä katsetta voi kutsua myös tulkinnaksi, joka antaa merkityksen tapahtuneelle ja kerrotulle.

Leinelässä 15.10.2018 Tekijä

Oivan, työikäisten Parkinson-kerhon, hämmästyttävän toimelias historia tiiviisti kerrottuna. Kerho elää ja muuntuu asetettujen tavoitteiden myötä.

Yhteiskunnallinen vaikuttaja. Valtakunnallinen toimija. Luovuuden näyttämö. Kansainvälinen kumppani. Järjestökentän apuri.

Oivan kasvutarina rakentuu kahdeksan vuoden historiasta ja kahden vuoden tulevaisuuden näyistä.

Oivan kympin on mustan mapin ja muiden lähteiden pohjalta sepittänyt filosofian maisteri, kirjailija Timo Montonen. Hän on kotoisin Helsingistä, jossa hän on tehnyt pitkän uran kirjoittajakouluttajana.

Montonen on toiminut monissa luottamustehtävissä niin kansallisissa kuin kansainvälisissä Parkinson-järjestöissä.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi